

INSPIRATIONSPUNKTER TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Møde i Folketingets Erhvervsudvalg den 9. september vedrørende rådsmøde (Konkurrenceevne) den 25.-26. september 2008

Jeg vil i dag orientere Erhvervsudvalget om de 8 sager, som jeg på fredag vil fremlægge for Folketingets Europaudvalg forud for det kommende rådsmøde 25. september 2008. Ingen af sagerne er sat på Rådsmødeordenen til politisk enighed, men er sager som

[Legetøjsdirektivet]

Den første sag er Kommissionens forslag til en revision af legetøjsdirektivet.

Det nuværende legetøjsdirektiv sikrer allerede nu et godt sikkerhedsniveau for danske og europæiske børn. Legetøj skal leve op til en række krav med det klare udgangspunkt, at legetøj skal være sikkert. Legetøjsdirektivet bliver revideret, fordi det efterhånden har tyve år på bagen. Selvom det allerede er garant for et godt sikkerhedsniveau på legetøjsområdet, er jeg meget tilfreds med, at Kommissionen nu stiller forslag om et nyt legetøjsdirektiv. I denne periode er der kommet ny viden især om kemiske stoffer og deres effekt på børn. Det nye legetøjsdirektiv sikrer børn mod nyopdagede risici og er et godt skridt fremad for produktsikkerheden på legetøjsområdet til gavn for børn og deres forældre.

Helt konkret indeholder det nuværende legetøjsdirektiv stort set ikke regulering af kemi i legetøj. Legetøj er som alle andre produktgrupper selvfølgelig reguleret af REACH-direktivet, men med revisionen af legetøjsdirektivet vil kemiske stoffer i legetøj blive reguleret med udgangspunkt i, at det er børn, der er forbrugerne.

Helt overordnet betyder revisionen af legetøjsdirektivet, at vi forbedrer og målretter et godt beskyttelsesniveau og sikrer, at børn fremadrettet bliver beskyttet endnu bedre.

Jeg er derfor meget positiv over for Kommissionens udspil, og regeringen finder det vigtigt at fastholde sikkerhedsniveauet i det foreliggende forslag.

Nu er børn en sårbar forbrugergruppe, og det skal der tages særligt højde for, når vi laver regler for legetøj. Derfor mener jeg godt, at vi kan gå endnu et skridt videre i forhold til Kommissionens udspil.

Det gælder især på kemi-delen i forslaget, hvor regeringen vil lægge vægt på, at der som udgangspunkt bør være et principielt forbud mod de kræftfremkaldende CMR-stoffer i legetøj. I Kommissionens udspil er der tale om et forbud mod CMR-stoffer i de dele af legetøjet, som er tilgængelige for børn, mens de godt må forekomme i de utilgængelige dele.

Nu er børn nogle fantasifulde størrelser, der leger med deres legetøj på alle mulige og umulige måder. På den baggrund tror regeringen ikke på, at man som udgangspunkt kan definere, hvornår noget er utilgængeligt for børn i et stykke legetøj og CMR-stofferne bør derfor heller ikke være i de dele af legetøjet, som er utilgængelige.

For så vidt angår duftstoffer i legetøj er det helt unødvendige tilsætningsstoffer, der i værste fald kan give børn allergi. Duftstoffer har ikke anden funktion i legetøj end at gøre legetøjet mere salgbart, fx tilsættes duftstoffer til dukker og bamser eller der tilsættes duftstoffer i modellervoks for at camouflere voksets naturlige lugt, der eftersigende skulle være uheldig. Børns sikkerhed er den klare prioritet for regeringen.

Regeringen lægger også vægt på at der indsættes grænser for de såkaldte nitrosaminer og nitroserbare stoffer. Disse stoffer kan dannes i fremstillingsprocessen af gummimaterialer, som fx balloner og narresutter, og overføres til barnet, når det sutter på materialerne. Stofferne kan være kræftfremkaldende, og det er derfor vigtigt, at der også sættes migrationsgrænser for disse stoffer.

Det er vigtigt med en udvidelse af forsigtighedsprincippet i forslaget til også at omfatte områder, der ikke er dækket af harmoniserede standarder – det vil sige dér, hvor fabrikanten endnu ikke har regler eller metoder til at teste legetøjet ud fra, eller at disse regler og metoder er mangelfulde. Det kan fx væ-

re, hvis fabrikanten har udviklet et nyt produkt, hvor han har brugt nogle stoffer, som han endnu ikke har viden nok om endnu til at påvise eller afvise en skadelig effekt på børn.

Forsigtighedsprincippet er så at sige en ekstra sikkerhedsforanstaltning, der bevirker, at fabrikanten skal teste ud fra deisen ”det værst tænkelige scenarium”, hvilket er nødvendigt, da børn er en sårbar forbrugergruppe. Det betyder altså, at der skal tages ekstra hensyn for at undgå, at børn kommer til skade, når de leger med deres legetøj.

Derudover er der en række ting, som regeringen gerne så indført i forslaget.

Det gælder fx nye aldersopdelinger for børn i tillæg til det gældende skel ved tre år, da nogle typer af legetøj tydeligvis ikke er egnet for mindre børn, fx for børn mindre end 8 år. Flere aldersangivelser er en god måde for forbrugerne at vurdere, om legetøjet passer til børnene, og de er et godt værktøj til at forebygge de uheld, der opstår, fordi et barn har leget med noget legetøj, der slet ikke var beregnet til børn i den alder.

Derudover er det i Kommissionens udspil sådan, at legetøj, der på en eller anden måde er blandet sammen med fødevarer, skal pakkes ind i en emballage for sig. Denne emballage skal have en størrelse, så barnet ikke kan sluge eller indånde den. Det er som udgangspunkt et godt initiativ. Regeringen vil dog arbejde

for, at emballagen også skal være udført på en sådan måde, at den ikke kan gå ind og blokere de indre luftveje.

Til sidst vil jeg understrege, at revisionen af legetøjsdirektivet er et utroligt godt forslag, der fremadrettet vil sikre et endnu bedre beskyttelsesniveau for børn, end hvad vi oplever i dag. Det er positivt, at forslaget indeholder helt nye krav til kemi i legetøj, men hvad CMR-stoffer, duftstoffer og metaller, der kan overføres til kroppen angår, så ønsker regeringen, at vi går endnu et skridt videre, så vi sikrer børn på bedst mulig vis mod de risici, der er forbundet med kemi i legetøj.

[Eksportkontrol af produkter med dobbelt anvendelse]

Den næste sag, som jeg vil nævne er forslaget til Rådets forordning om eksportkontrol af produkter med dobbelt anvendelse.

Forslaget skal sikre, at der føres en styrket kontrol med produkter med dobbelt anvendelse. Produkter med dobbelt anvendelse er civile produkter, der også kan anvendes til militære formål eller til fremstilling af masseødelæggelsesvåben. Et godt eksempel på produkter med dobbelt anvendelse er centrifuger, der både kan anvendes til fremstilling af mejeriprodukter og atomvåben.

Forslaget har to overordnede formål.

For det første at styrke og forbedre EU's nuværende ordning for kontrol med produkter med dobbelt anvendelse, der er fra 2000 – altså før terrorangrebene i 2001.

For det andet har forslaget til formål at opfylde dele af de forpligtelser, som er indeholdt i FN's Sikkerhedsrådsresolution 1540 om ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben. Sikkerhedsrådets resolution forpligter alle FN's medlemsstater til at føre kontrol med transit og mæglervirksomhed, således at terrorister ikke får adgang til masseødelæggelsesvåben.

Dette forslag indfører kontrol med transit og mæglervirksomhed i forbindelse med produkter med dobbelt anvendelse. Dermed vil samtlige EU-lande opfylde FN-forpligtelserne vedrørende transit og mæglervirksomhed.

Jeg vil gerne uddybe:

For så vidt angår *transit* vil forslaget give myndighederne mulighed for at forbyde transit af produkter med dobbelt anvendelse. Fx vil myndighederne kunne forbyde, at en bestemt containertransport sejler igennem dansk søterritorium, hvis containeren indeholder produkter, der skal anvendes til masseødelæggelsesvåben.

Der er tale om et individuelt forbud, som myndighederne kan udstede på baggrund af konkrete efterretningsoplysninger om, at produkterne skal anvendes til masseødelæggelsesvåben.

Regeringen arbejder i den forbindelse for at præcisere transitreglerne for at sikre tilstrækkelig forudsigelighed og gennemsigthed for transporterhvervet.

For så vidt angår *mæglervirksomhed* vil forslaget sikre kontrol med mæglervirksomhed ved handler mellem to tredjelande. Det betyder fx, at en mægler i EU skal søge om tilladelse hos myndighederne, hvis han formidler en handel mellem to tredjelande. Bestemmelsen træder kun i kraft, hvis mægleren enten selv er bekendt med eller har fået oplyst af myndighederne, at det pågældende produkt skal anvendes til masseødelæggelsesvåben. Er det tilfældet, skal mægleren altså indhente en tilladelse hos myndighederne, før han kan formidle handlen.

De nye regler for kontrol med transit og mæglervirksomhed er nødvendige for at kunne undgå sager, som vi tidligere har set, hvor bl.a. EU-borgere har medvirket til opbygning af atomvåbenprogrammer i kritiske lande.

Det såkaldte Khan netværk, der opererede fra Holland, er et kendt eksempel på, hvor galt det kan gå, når der ikke er den nødvendige kontrol med mæglervirksomhed. Den pakistanske videnskabsmand A.Q. Khan og hans netværk indkøbte produkter med dobbelt anvendelse, som bidrog til at Pakistan blev i stand til at udvikle A-våben.

Der foreligger et kompromisforslag fra formandskabet, som regeringen finder, er afbalanceret.

[Bæredygtigt forbrug, produktion og industripolitik]

Den næste sag er Kommissionens samlede bæredygtighedspakke, der indeholder en handlingsplan om bæredygtigt forbrug, bæredygtig produktion og bæredygtig industripolitik.

Pakken omfatter også en meddelelse om offentlige grønne indkøb, samt forslag til ændring af Ecodesigndirektivet, Miljømærkningsforordningen og EMAS-forordningen.

Bæredygtighedspakken skal drøftes både i Konkurrenceevnerådet og i Miljørådet med henblik på vedtagelse af overordnede rådskonklusioner, der fastlægger kursen for det fremtidige arbejde. Herudover er der fremlagt et særskilt sæt rådskonklusioner vedrørende meddelelsen om offentlige grønne indkøb, som vedtages af Konkurrenceevnerådet.

Regeringen finder det positivt, at Kommissionen vil samtænke Lissabonstrategiens målsætninger om vækst og beskæftigelse med EU's målsætninger om bæredygtig udvikling.

Bæredygtighedspakken er et godt tiltag for at sikre, at EU når sine miljø- og klimamålsætninger. Samtidig vil pakken bidrage til at europæisk erhvervsliv vil kunne udnytte mulighederne af bæredygtige produktion, produkter og tjenester, der følger med en bæredygtig udvikling.

Pakken giver virksomhederne bedre muligheder for at få et ”bæredygtighedsstempel” af deres produktion og produkter. Samtidig skabes der med pakken sammenhæng mellem Eco-designdirektivet, Energimærkningen og kriterier for offentlige indkøb, hvilket vil bidrage til at begrænse virksomhedernes administrative byrder.

Handlingsplanen har også et globalt udsyn. Kommissionen foreslår at EU skal støtte en sektortilgang i forhold til de internationale klima-forhandlinger. Derudover vil Kommissionen arbejde for at skabe opmærksomhed om god praksis internationalt samt arbejde for en liberalisering af handlen med miljøteknologi.

[IPR – forfalskning og piratkopiering]

Den næste sag, jeg vil nævne, er udkastet til rådsresolutioner om forfalskning og piratkopiering.

Som I ved ligger bekæmpelsen af forfalskning og piratkopiering regeringen meget på sinde.

Det er et vigtigt emne, dels af hensyn til befolkningens sundhed og sikkerhed – kopierede medicinprodukter kan jo være decideret farlige. Dels fordi det stigende omfang af forfalskning og piratkopiering også af andre produkter lægger en dæmper på innovation.

De foreslåede rådsresolutioner tager afsæt i Kommissionens meddelelse om en europæisk strategi for industriel ejendomsret.

Regeringen finder, at de indeholder gode initiativer til øget samarbejde om bekæmpelsen af forfalskning og piratkopiering.

Initiativerne falder helt i tråd med danske tiltag og indstillingerne i rapporten fra Arbejdsgruppen om en styrket indsats mod piratkopiering, som kom i marts i år.

Den nationale og europæiske proces komplementerer således hinanden. Det er vigtigt, fordi det er nødvendigt med tiltag på europæisk plan, hvis der skal dæmmes op for forfalskning og piratkopiering.

[Nyt timesharedirektiv]

Jeg vil til sidst nævne forslaget til et nyt timesharedirektiv, som det franske formandskab har sat på dagsordenen for rådsmødet med henblik på en overordnet drøftelse af forslaget.

Som I ved, orienterede jeg udvalget om sagen i foråret, så jeg skal ikke her komme med en længere redegørelse. Jeg vil blot sige, at det franske formandskab har fremlagt en ny kompromistekst, som kun indeholder få ændringer – alle med det formål at forbedre forbrugerbeskyttelsen på området.

Der er for eksempel sket forbedringer af direktivets bestemmelser om fortrydelsesret, herunder begyndelsestidspunktet for fortrydelsesretten, som nu først begynder at løbe, når forbrugeren har en skriftlig aftale til rådighed. Forbrugeren vil

dermed have en kopi af kontrakten til rådighed i hele fortrydelsesperioden.